

Valsts ieņēmumu
dienests

Pievienotās vērtības nodokļa piemērošana fizisko personu veiktajiem darījumiem ar kokmateriāliem

VID Nodokļu pārvaldes
Pievienotās vērtības nodokļa daļa

24.01.2023

Jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā:

Valsts ieņēmumu
dienests

- kokmateriālu piegāde
- ciršanas tiesību piešķiršana

Tiesības neregistrēties

ar PVN apliekamie darījumi
iepriekšējo 12 mēnešu laikā $\leq 40\,000\ \text{€}$

viens darījums 12 mēnešu laikā virs $40\,000\ \text{€}$
ārpus saimnieciskās darbības

Svarīgi

Valsts ieņēmumu
dienests

40 000 € ar PVN apliekamo darījumu vērtība un 12 mēnešu periods skaitāms jebkuru 12 mēnešu periodā, kas var sakrist, bet var arī nesakrist ar kalendāro gadu.

Piemēram:

- pirmais darījums aprīlī, otrais nākamā gada februārī = *divi darījumi 12 mēnešu periodā*
- pirmais darījums oktobrī par 20 000 €, otrais nākamā gada martā par 25 000 € = *darījumu vērtība virs 40 000 € 12 mēnešu periodā ir pārsniegta*

1.piemērs

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona:

- nav reģistrēta saimnieciskā darbība;
- 2022.gada martā pārdod ciršanas tiesības no savā īpašumā augoša meža par 10 000 €, 2022.gada augustā par 15 000 € un 2023.gada janvārī par 12 000 €.

Nav jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā un nav jāmaksā PVN.

2.piemērs

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona:

- nav reģistrēta saimnieciskā darbība;
- 2022.gada janvārī pārdod kokmateriālus no savā īpašumā augoša meža, veicot vienu darījumu par 55 000 € ārpus saimnieciskās darbības.

Līgumā noteikta samaksa divos maksājumos:

- 2022.gada aprīlī veikts avansa maksājums,
- 2022.gada jūlijā noslēdzošais maksājums.

Nav jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā un nav jāmaksā PVN no 40 000 € pārsnieguma summas.

Svarīgi

Valsts ieņēmumu
dienests

Saimniecisko darbību PVN piemērošanas vajadzībām nosaka **tikai** Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas (4.pants)

(1) Saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību (tai skaitā jebkuru ražotāju, tirgotāju vai pakalpojumu sniedzēju darbība, lauksaimnieciska darbība).

(2) Materiāla vai nemateriāla īpašuma izmantošanu ar nolūku sistemātiski gūt no tā ienākumus arī uzskata par saimniecisko darbību šā likuma izpratnē.

Svarīgi

Valsts ieņēmumu
dienests

Saimniecisko darbību PVN piemērošanas vajadzībām
neietekmē likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli»

11.panta 1.³ daļa:

Fiziskās personas darbība kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

- 1) darījumu regularitāte un sistemātiskums (trīs un vairāk darījumi taksācijas periodā vai pieci un vairāk darījumi trijos taksācijas periodos);
- 2) ieņēmumi no darījuma pārsniedz 14 229 un vairāk euro taksācijas gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas atbilstoši šā likuma 9.panta pirmās daļas 19.² punktam;
- 3) darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

3.piemērs

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskai persona, kurai
nav reģistrēta saimnieciskā darbība:

- pārdodot ciršanas tiesības vai kokmateriālus no savā īpašumā augoša meža par 55 000 € ārpus saimnieciskās darbības, nav jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā un nav jāmaksā PVN no 40 000 € pārsnieguma summas;
- savukārt, pārdodot ciršanas tiesības vai kokmateriālus no savā īpašumā augoša meža par 55 000 € saimnieciskās darbības ietvaros, ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā un jānomaksā PVN valsts budžetā.

Reģistrācija VID PVN maksātāju reģistrā uz noteiktu laiku

Valsts ieņēmumu
dienests

Ja persona, kas veic kokmateriālu piegādes vai ciršanas tiesību pārdošanu, neplāno ilgstošu sistemātisku darbību, tai ir iespēja reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā tikai uz noteiktu laiku.

Šāda reģistrācija darbojas tikai noteiktajā laika periodā, un tam beidzoties, automātiski tiek pārtraukta.

4.piemērs

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona:

- 2022.gada decembrī pārdeva kokmateriālus no savā īpašumā augoša meža par 35 000 €;
- 2023.gada februārī plāno veikt otru tādu pašu darījumu par 45 000 €.
- Turpmāko 12 mēnešu laikā fiziskā persona neplāno veikt citus ar PVN apliekamus darījumus.

Fiziskā persona var izmantot tiesības reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā uz noteiktu laiku (piemēram, uz otrā darījuma veikšanas laiku).

piemēra turpinājums

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona pēc reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā, izraksta nodokļa rēķinu:

- reģistrētam iekšzemes PVN maksātājam iekšzemē, norādot tajā tikai darījuma vērtību bez PVN un norādi «nodokļa apgrieztā maksāšana»;
- personai iekšzemē, kas nav PVN maksātāja un pērk kokmateriālus kā kurināmo mājsaimniecības vajadzībām, apliekot darījumu ar PVN 12% likmi;
- citām personām iekšzemē, apliekot darījumu ar PVN 21% likmi.

piemēra turpinājums

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona var arī izmantot tiesības neregistrēties
VID PVN maksātāju reģistrā:

- ja turpmāko 12 mēnešu laikā nav paredzēts veikt citus ar PVN apliekamus darījumus;
- no pārsnieguma summas iemaksājot valsts budžetā
PVN 8677,69 €.

$45\ 000 + 45\ 000 - 40\ 000 = 50\ 000$ (40 000 € vērtības pārsniegums)

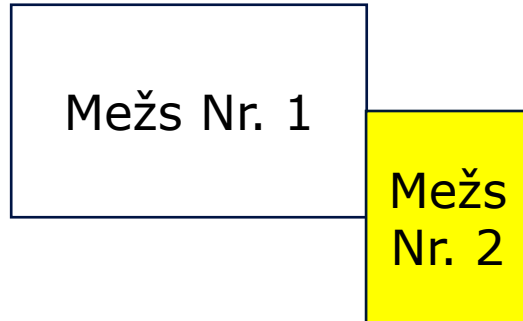
$50\ 000 \times 21 : 121 = 8677,69$ (PVN)

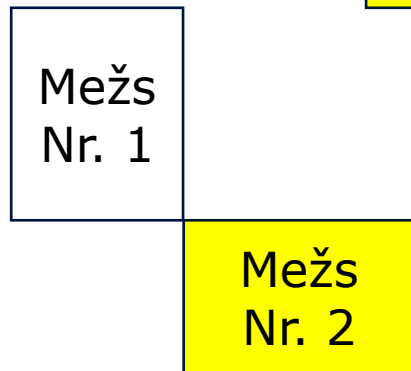
Viens vai vairāki meža īpašumi?

Valsts ieņēmumu
dienests

- vienots mežs (ir kopīgas robežas vismaz ar vienu malu), pat, ja atrodas dažādās pašvaldībās

- vienots mežs (ir kopīga virsotne), pat, ja atrodas dažādās pašvaldībās

- divi atsevišķi mežu īpašumi neatkarīgi no tā, vai atrodas vienā vai dažādās pašvaldībās

Viens darījums

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona vienā darījumā vienlaicīgi pārdod kokmateriālus vairākās cirsmās (piemēram, kailcirte un kopšanas cirtes), ar vienu ciršanas apliecinājumu, ar vienu kokmateriālu pārdošanas līgumu vienam pircējam. Šī viena darījuma vērtība pārsniedz 40 000 €. Vairāk darījumu termiņā, kas būtu tuvāko 12 mēnešu laikā, netiek plānoti.

Fiziskā persona var neregistrēties par PVN maksātāju un nemaksāt PVN, ja nebija veiktas sistemātiskas darbības, lai nodrošinātu šo kokmateriālu pārdošanas darījumu.

Saimnieciskās darbības pazīmes

Valsts ieņēmumu
dienests

Atsevišķos gadījumos arī vienu kokmateriālu piegādi var uzskatīt par darījumu, kas tiek veikts saimnieciskās darbības ietvaros, ja tiek veiktas sistemātiskās darbības (piemēram, meža izstrāde, kopšana, kokmateriālu sagatavošana vai citas darbības, kas liecina ka meža izmantošana tikusi veikta nolūkā gūt no tā ilglaicīgus ienākumus), lai nodrošinātu šo vienu kokmateriālu piegādi.

5. piemērs

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona:

- nav reģistrēta saimnieciskās darbības veicēja;
- plāno pārdot kokmateriālus par 55 000 €, kas iegūti savā īpašumā esošajā mežā. Fiziskā persona iepriekš ir veikusi meža kopšanu, lai sagatavotu pārdošanai tajā augošos kokus.

Jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā pirms darījuma veikšanas un jānomaksā PVN valsts budžetā.

Ja ir jau veikts viens darījums

Valsts ieņēmumu
dienests

Viens darījums 12 mēnešu laikā, kurā saskatāmas saimnieciskās darbības pazīmes, neregistrējoties VID PVN maksātāju reģistrā, nozīmē, ka:

- ir jāaprēķina PVN no darījuma vērtības, kas pārsniedz reģistrācijas sliekšni (40 000 €);
- jāiemaksā aprēķināto PVN valsts budžetā.

6. piemērs

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona:

- nav reģistrēta saimnieciskās darbības veicēja;
- 2022.gada aprīlī pārdeva no savā īpašumā esoša meža **sagatavotus** kokmateriālus par 55 000 €.

Tā kā fiziskā persona pirms darījuma nebija reģistrējusies VID PVN maksātāju reģistrā, tai no darījuma summas, kas pārsniedza 40 000 €, jāaprēķina un jāiemaksā valsts budžetā PVN 2603,31 €.

$$(55\ 000 - 40\ 000) \times 21 : 121 = 2603,31 \text{ (PVN)}$$

Svarīgi

Valsts ieņēmumu
dienests

Viens līgums ne vienmēr nozīmē, ka tiek veikts viens ar PVN apliekams darījums.

Piemēram, saistības nomaksāt valsts budžetā PVN rodas, ja ar vienu līgumu, saimnieciskās darbības ietvaros, tiek pārdoti kokmateriāli vai ciršanas tiesības no vairākiem īpašumiem vai tiek veiktas vairākas piegādes no viena īpašuma.

8. piemērs

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskā persona 2023.gada februārī pārdos ciršanas tiesības, noslēdzot vienu līgumu par 130 000 €, savā īpašumā esošajos nekustamajos īpašumos:

- Druvas, Rēzeknes novads, kadastra numurs 0588 par 55 000 €;
- Bērziņi, Ogres novads, kadastra numurs 0856 par 45 000 €;
- Liepas, Siguldas novads, kadastra numurs 4568 par 30 000 €.

piemēra turpinājums

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskai personai, ja tā neregistrēsies VID PVN maksātāju reģistrā no darījuma summas, kas pārsniedz 40 000 €, jāaprēķina un jāiemaksā valsts budžetā PVN 15619,83 €.

$55\ 000 + 45\ 000 + 30\ 000 - 40\ 000 = 90\ 000$ (40 000 € vērtības pārsniegums)

$90\ 000 \times 21 : 121 = 15619,83$ (PVN)

PVN nomaksa

- Ja fiziskai personai rodas pienākums samaksāt valsts budžetā PVN, tā 20 dienu laikā pēc mēneša, kurā pārsniegts reģistrācijas sliekšnis 40 000 €, **iesniedz paziņojumu***
«Paziņojums par pievienotās vērtības nodokļa samaksu», kurā norāda aprēķināto PVN summu.

*Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.17 «Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai» 5.pielikumā noteiktais paziņojums

- Aprēķināto PVN summu **iemaksā valsts budžetā** 23 dienu laikā pēc mēneša, kurā pārsniegts reģistrācijas sliekšnis.

Valsts ieņēmumu dienests (VID),
reģistrācijas Nr. 90000010008,
konts LV33TREL1060000300000,
BIC kods TREL LV22.

Paziņojuma iesniegšana

Valsts ieņēmumu
dienests

<https://eds.vid.gov.lv/login/>

Dokumenti → No veidlapas → Pievienotās vērtības nodokļa dokumenti → Paziņojums par PVN samaksu

<https://www.vid.gov.lv/>

Nodokļi → Pievienotās vērtības nodoklis → Informatīvie un metodiskie materiāli → Metodiskie materiāli → [Paziņojuma par pievienotās vērtības nodokļa samaksu iesniegšana](#)

Papildu informācija

Valsts ieņēmumu
dienests

Plaša un izsmeļoša informācija ar piemēriem **visdažādākajām situācijām** par PVN un arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanu pieejama VID metodiskajā materiālā: Nodokļi → Pievienotās vērtības nodoklis → Informatīvie un metodiskie materiāli → Metodiskie materiāli → [Par nodokļu piemērošanu fizisko personu veiktajiem darījumiem ar kokmateriāliem.](#)

Valsts ieņēmumu
dienests

Jautājumi

Valsts ieņēmumu
dienests

Pieraksties VID jaunumu vēstulēm!

Regulāri apkopota informācija par praktiski noderīgajiem jaunumiem un aktuālajiem VID semināriem Tavā e-pastā

Valsts ieņēmumu
dienests

@vidgovlv

@vid_gov

@vid_gov

/valsts-ienemumu-dienests

/vidkomunikacija

EDS "Sarakste ar VID"

+371 67120000